

Vasile Coman Ana-Maria Apostolescu

OMORUL

Jurisprudență comentată
Analiză juridică și psihologică

Universul Juridic

București

- 2024 -

BIBLIOTECA PRACTICĂ DE DREPT PENAL ȘI DREPT PROCESUAL PENAL

Vasile Coman

Ana-Maria Apostolescu

OMORUL

Jurisprudență comentată
Analiză juridică și psihologică

PRACTICĂ JUDICIARĂ COMENTATĂ

Cuprins

CUVÂNT-ÎNAINTE	5
TITLUL I. OMORUL SIMPLU	17
1 ^o) TENTATIVA	17
1. Obiect apt de a produce moartea (autoturism). Lovituri în zona pubiană și a membrelor inferioare Individualizarea judiciară a pedepsei. – valorificarea atitudinii procesuale a persoanei vătămate	17
2. Intenție de lovire – schimbarea încadrării juridice în lovire sau alte violențe. Retragerea plângerii prealabile.....	25
3. Intenție indirectă de a ucide – schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de lovire sau alte violențe în tentativa la omor. Criteriul instrumentului folosit (cuțit) în agresiune Concurs cu infracțiunea de tentativă la viol asupra unei victime care nu a împlinit vârsta de 16 ani.....	32
4. Tentativa. Delimitări față de infracțiunea de vătămare corporală Scuza provocării și a depășirii limitelor legitimei apărări. – nereținare.....	64
5. Delimitări față de infracțiunea de vătămare corporală cu infirmitate și pierderea unui organ – art. 194 alin. (1) lit. a) CP Circumstanța atenuantă legală a provocării prin violență fizică. – reținare.....	77
6. Intenția de vătămare corporală – schimbarea încadrării juridice în infracțiunea de vătămare corporală prevăzută de art. 194 alin. (1) lit. e) CP Circumstanțele atenuante prevăzute de art. 75 alin. (1) lit. a) CP și art. 75 alin. (2) lit. a) CP. – nereținare	85
7. Abandonarea de către mamă a fiicei în vârstă de 4 zile într-un loc public. Circumstanța agravantă prev. de art. 77 lit. e) CP Nereținerea infracțiunii de abandon de familie – varianta prev. de art. 378 alin. (1) lit. a) CP. Delimitări față de intenția indirectă de omor	115
8. Identificarea autorului loviturii aplicate victimei în cursul agresiunii. – respingerea cererii de schimbare a încadrării juridice în infracțiunea de încăierare Negăsirea instrumentului folosit la agresiune. – ecou asupra probațiunii.....	120
9. Infracțiunea deviată – <i>aberatio ictus</i> . Intenția indirectă și efectele erorii de fapt asupra persoanei vătămate Reținerea circumstanței atenuante judiciare prev. de art. 75 alin. (2) lit. b) C. pen.	132
10. Lipsa probelor privind autorul infracțiunii. – <i>in dubio pro reo</i> Valoarea probatorie a testului poligraf.....	143

12	Omorul
<hr/>	
2 ^o) INSTIGAREA.....	158
11. Instigare (cu absorbția complicității morale) și autorat la tentativă la omor. – nereținerea premeditării în sarcina instigatorului Dubiu privind valoarea bunului folosit la agresiune – opțiune de confiscare prin echivalent a sumei mai mici, dintre cele afirmate ca reprezentând prețul de achiziție	158
3 ^o) COMPLICITATEA	166
12. Complicitatea concomitentă (materială și morală). Săvârșirea faptei în loc public. Succesiune de legi penale.....	166
13. Complicitatea la tentativă la omor. Prezența înarmată la locul agresiunii – complicitate morală Violențe împotriva persoanelor. Concurs cu infracțiunea de tulburarea ordinii și liniștii publice. Relevanța dezarmării inculpatului anterior debutului agresiunii	176
4 ^o) AUTORATUL	184
14. Asupra unui membru de familie (soție) – varianta agravată prev. de art. 199 CP Pedepse complementare. – aplicarea greșită a degradării militare	184
15. Omor asupra concubinei în prezența copiilor. Circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. e) CP Pedepsă accesorie/complementară constând în interzicerea drepturilor părintești. Aprecierea caracterului nedemn prin raportare la faptă	196
16. Nereținerea legitimei apărări. Incidența circumstanței atenuante legale prevăzute de art. 75 alin. (1) lit. a) CP – aprecierea <i>stării de tulburare</i>	201
17. Lipsa unui atac actual iminent – nereținerea legitimei apărări sau a excesului neimputabil	222
18. Intenție indirectă. Delimitări față de infracțiunea de lovituri cauzatoare de moarte.....	241
19. Electrocutarea victimei prin atingerea accidentală a unui gard electric montat pentru animale, – intenție indirectă de omor. Delimitarea culpei fără prevedere de intenția eventuală, – reținere greșită a infracțiunii de ucidere din culpă Mijloc de natură a pune în pericol viața altor persoane (gard electric conectat la 220 W), – incidența circumstanței agravante prevăzute de art. 77 lit. c) CP.....	262
20. Exces scuzabil de legitimă apărare – disproporție cauzată de agresivitatea verbală și fizică a victimei. Achitare	273
5 ^o) COAUTORATUL.....	284
21. Coautorat la tentativă. Recalificarea actelor de complicitate în acte de coautorat.....	284

22. Săvârșirea infracțiunii prin inacțiune. Aprecierea intenției indirecte Schimbarea încadrării juridice din omor în infracțiunea de lăsarea fără ajutor a unei persoane aflată în dificultate. – lipsa vinovăției	300
TITLUL II. OMORUL CALIFICAT	315
1 ^o) OMORUL CU PREMEDITARE – art. 189 alin. (1) lit. a) CP	315
23. Criterii de apreciere a premeditării Daune morale în cazul prejudiciului estetic și de agrement.....	315
24. Tentativa.	335
Concurs de infracțiuni cu violarea de domiciliu – varianta normativă art. 224 alin. (2) CP (pătrundere pe timp de noapte) și hărțuire în conținuturile alternative prev. de art. 208 alin. (1) și (2) CP	335
25. Omor cu premeditare asupra unui nou născut. – autorat și complicitate Delimitări față de infracțiunea de uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă – art. 200 CP	347
26. Nou născut. Incompatibilitatea premeditării cu starea de tulburare psihică specifică infracțiunii de uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă. – schimbarea încadrării juridice în infracțiunea prevăzută de art. 200 CP.....	367
27. Inexistența premeditării. – schimbarea încadrării juridice în tentativă la omor simplu.....	377
28. Încercare violentă de sechestrare a judecătorului din cadrul completului de judecată. Dubiu privind intenția de a ucide – înlăturarea încadrării în ultraj judiciar prin tentativă la omor Scopul actelor de pregătire. Concurs formal între ultraj judiciar și tentativă de lipsire de libertate în mod ilegal	387
2 ^o) OMORUL DIN INTERES MATERIAL – art. 189 alin. (1) lit. b) CP.....	393
29. Instigare la omor cu premeditare și <i>din interes material</i> . – schimbarea încadrării juridice în infracțiunea de încercare de a determina săvârșirea unei infracțiuni prevăzută de art. 370 CP Delimitări față de instigarea neurmată de executare (art. 29 CP 1969) în contextul legii penale mai favorabile. – nereținerea dezincriminării faptei.....	393
30. Inexistența interesului material (luarea bunului în alt scop decât însușire pe nedrept) sau de ascundere a unei alte infracțiuni. Conflict spontan – lipsa intenției inițiale de a ucide Incapacitatea loviturilor inițiale asupra victimei de a conduce la rezultatul produs. Criteriu esențial – <i>starea fizică și de conștiență a victimei</i> consecutiv loviturilor suferite Lipsa unor suferințe extreme și inutile. – nereținerea circumstanței cruzimilor	402

31. Variante normative multiple – omor cu premeditare, din interes material și prin cruzimi
 Noțiunea de membru de familie. – persoane care au stabilit relații asemănătoare celor dintre soți (concubini) 416
- 3°) OMORUL ÎN SCOPUL SUSTRAGERII PERSONALE SAU A ALTEI PERSOANE DE LA TRAGEREA LA RĂSPUNDERE PENALĂ SAU DE LA EXECUTAREA UNEI PEDEPSE – art. 189 alin. (1) lit. c) CP 425
32. În scopul auto-sustragerii de la săvârșirea unei infracțiuni rutiere concurente.
 Scopul infracțiunii – reținerea intenției indirecte, nu a culpei
 Concurs cu infracțiunea de ultraj asupra victimei – polițist..... 425
33. În scopul sustragerii inculpatului de la săvârșirea infracțiunii de tâlhărie. – succesiune de legi penale 441
- 4°) OMORUL ÎN SCOPUL ÎNLESNIRII SAU A ASCUNDERII UNEI ALTE INFRACTIUNI – art. 189 alin. (1) lit. d) CP 447
34. Concurs cu infracțiunea de tentativă la tâlhărie
 Pedepsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de omor calificat – impediment pentru aplicarea procedurii abreviate..... 447
35. Omor pentru a ascunde săvârșirea unei infracțiuni de viol. Circumstanța agravantă legală prev. de art. 77 alin. (1) lit. e) CP
 Fază precomatoasă urmată de decesul victimei violate, anterior expirării termenului pentru introducerea plângerii prelabile. – punerea în mișcare a acțiunii penale din oficiu în condițiile art. 157 alin. (5) CP 455
- 5°) OMORUL COMIS DE O PERSOANĂ CARE A MAI COMIS ANTERIOR UN OMOR CONSUMAT SAU TENTAT – art. 189 alin. (1) lit. e) CP 471
36. Tentativa – asupra concubinului de către o persoană care a mai comis anterior un omor asupra propriei fiice
 Circumstanța atenuantă prevăzută de art. 75 alin. (2) lit. b) C. pen. – compatibilitate 471
37. Asupra concubinei, în recidivă după omucidere asupra unei alte concubine
 Membru de familie asimilat – art. 177 alin. (1) lit. c) CP (persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți). Aprecierea condiției privind conviețuirea de fapt – nereținerea agravantei privind violența în familie 479
38. Asupra unui membru de familie – tată
 Iresponsabilitatea cauză de neimputabilitate – nereținere. Relevanța certificatului de încadrare în grad de handicap pentru stabilirea discernământului inculpatului 490

6 ^o) OMORUL ASUPRA A DOUĂ SAU MAI MULTE PERSOANE – art. 189 alin. (1) lit. f) CP	497
39. Tentativa. Agresiune prin lovirea cu autoturismul – intenție directă și indirectă de a ucide Violență exercitată asupra autoturismului inculpatului – excluderea circumstanței atenuante a provocării.....	497
40. Membrii de familie – soția și doi copii. Aplicarea detențiunii pe viață Obligarea la tratament medical – măsură de siguranță	509
41. Prin cruzimi asupra părinților. Aplicarea detențiunii pe viață	522
42. Cruzimi asupra prostituatelor având la origine pretinse neînțelegeri în căsnicia inculpatului Daune morale acordate <i>părintelui</i> victimei. – apreciere	533
43. Noi-născuți. Nereținerea infracțiunii de ucidere a nou-născutului săvârșită de către mamă. – noțiunea de „tulburare pricinuită de naștere”	540
44. Vânător. Concurs cu infracțiuni la regimul armelor și braconaj Aplicarea pedepsei complementare și accesorii. – apreciere.....	553
7 ^o) OMORUL ASUPRA UNEI FEMEII GRAVIDE – art. 189 alin. (1) lit. g) CP	596
45. Suficiența cunoașterii posibilității stării de graviditate a victimei, - elemente de apreciere. Concurs cu infracțiunea de tentativă la omor Intoxicație voluntară cu substanțe psihoactive. – nereținerea cauzei de imputabilitate prev. de art. 29 CP	596
46. Tentativa. Asupra concubinei însărcinate și prin cruzimi Înteruperea cursului sarcinii – varianta prevăzută de art. 220 alin. (2) CP Imposibilitatea reținerii concursului cu infracțiunea de omor calificat în varianta prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. g) CP. Aprecierea vinovăției – achitare pentru lipsa intenției directe	604
47. Tentativa. Relevanța numărului de zile de îngrijiri medicale și îndeplinirea condiției de a pune în primejdie viața persoanei vătămate	615
8 ^o) OMORUL PRIN CRUZIMI – art. 189 alin. (1) lit. h) CP	619
48. Minor. Concurs cu infracțiunea de profanare de cadavre Internarea într-un centru de detenție	619
49. Individualizare judiciară. – aplicarea detențiunii pe viață Concurs cu infracțiunea de viol. – achitare pentru lipsa intenției Provocare în varianta „atingere gravă adusă demnității” – pretinsă imixtiune a victimei în relația inculpatului cu persoana vătămată.....	640
50. Tentativa, – asupra unui membru de familie (concubini). Lipsa premeditării Circumstanța atenuantă judiciară prevăzută de art. 75 alin. (2) lit. b) CP	651

Titlul I

Omorul simplu

1°) TENTATIVA

1. Obiect apt de a produce moartea (autoturism). Lovituri în zona pubiană și a membrilor inferioare

Individualizarea judiciară a pedepsei. – valorificarea atitudinii procesuale a persoanei vătămate

CP, art. 32, art. 74, art. 188

„Fapta inculpatului constând în aceea că data de 25 mai 2018, în jurul orelor 16.50, în timp ce se afla la volanul autoturismului marca BMW pe o stradă comună, pe fondul unei discuții contradictorii cu fosta sa concubină – persoana vătămată, care se afla pe acostamentul drumului, a îndreptat mașina către victimă, a accelerat și cu intenție indirectă a lovit-o pe aceasta cu autoturismul, strivind persoana vătămată de un gard de beton, cu intenția de a-i suprima viața, cauzând acesteia leziuni traumatice care au pus în pericol viața victimei și au necesitat 50-60 zile îngrijiri medicale pentru vindecare de la data producerii lor, în absența complicațiilor, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă la omor prev. de art. 32 CP rap. la art. 188 alin. (1) CP.

Un element important avut în vedere de prima instanță la individualizarea pedepsei este și atitudinea persoanei vătămate pe parcursul procesului, sens în care Tribunalul a reținut că inculpatul și persoana vătămată au avut și au în continuare o relație de concubinaj din care a rezultat un copil minor, iar în fața instanței, persoana vătămată s-a prezentat personal și, plângând, a arătat în mod verosimil că nu dorește condamnarea inculpatului, îl iartă, dorește să continue relația cu acesta deoarece au un copil împreună. Aceste relatări conduc la ideea că inculpatul nu este un pericol atât de mare, astfel că instanța se va orienta în aplicarea unei pedepse principale la minimumul special al închisorii, în regim de detenție.”

 Trib. Prahova, Secția penală, Sentința penală nr. 314 din data de 7 septembrie 2018, nepublicată

Prin sentința penală nr. 314 din data de 7 septembrie 2018 pronunțată de Tribunalul Prahova, în latură penală, a fost condamnat inculpatul B.S., la pedeapsa principală de 3 ani și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la omor prev. de art. 32 CP rap. la art. 188 alin. (1) CP (faptă – 25.5.2018), în regim de privare de libertate, la care a adăugat ca pedeapsă accesorie și, pe o perioadă de 2 ani, ca pedeapsă complementară, interzicerea exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin. (1) lit. a), b) CP.

În fapt, prima instanță a reținut în esență că, în ziua de 25 mai 2018, în jurul orelor 16.50, în timp ce se afla la volanul autoturismului marca BMW cu nr. x pe strada Franceza

Mică din comuna Filipeștii de Pădure, jud. Prahova, pe fondul unei discuții contradictorii cu fosta sa concubină, T.O., care se afla pe acostamentul drumului, inculpatul B.S. a îndreptat mașina către victimă, a accelerat și cu intenție a lovit-o pe aceasta cu autoturismul, strivind victima de un gard de beton, cu intenția de a-i suprima viața.

Victima a fost transportată la Spitalul Județean de Urgență Ploiești în data de 25.05.2018, pentru acordarea îngrijirilor medicale de specialitate, fiind supusă imediat unei intervenții chirurgicale și rămânând internată în perioada 25.05-04.06.2018.

Conform Raportului de Expertiză medico-legală nr. 428/29.05.2018 emis de SJML Prahova, „Numita T.O. prezintă leziuni traumatice care au putut fi produse prin comprimare între două planuri dure (partea frontală a unui autoturism și un gard de beton), în contextul unei hetero-agresiuni, conform datelor de anchetă. Leziunile traumatice pot data din 25.05.2018. Diagnostic: Politraumatism. TCC minor. Traumatism toraco-abdominal. Șoc traumatico-hemoragic. Anemie secundară (post-hemoragică). Fracturi complexe ilio-ischio-pubiene bilaterale. Disjunctie pubiană importantă. Fractură cominutivă de sacru. Fracturi apofize spinoase L1-L5. Ruptură de vezică urinară (operată). Urohemoperitoneu. Hematom pelvi-peritoneal voluminos. Dezechilibre hidro-electrolitice. Plagă șanț inghino-labial drept nepenetrantă (operată). Leziunile traumatice necesită 50-60 zile îngrijiri medicale pentru vindecare de la data producerii lor, în absența complicațiilor. Leziunile traumatice au pus în pericol viața victimei”.

Fiind audiată, persoana vătămată T.O. a declarat că în ziua de 25.05.2018 a fost sunată pe telefonul mobil de fostul concubin, iar acesta i-a cerut să se întâlnească pe stradă pentru a-i da o suma de bani pentru copilul lor minor. Aceasta a acceptat, s-a întâlnit cu inculpatul pe stradă, iar acesta din urma i-a solicitat să se urce în autoturismul lui și să îl însoțească până la un magazin, pentru a schimba o bancnotă de 100 lei. Întrucât ea nu a fost de acord, inculpatul a accelerat autoturismul, a luat-o pe capota acestuia și a strivit-o de un gard din beton. Victima a mai precizat că nu era certată cu fostul concubin, că acesta a mai avut accese de violență și a agresat-o fizic și în trecut, însă nu poate înțelege de ce acesta a recurs la un asemenea gest.

Fiind audiat, inculpatul a declarat că a vrut doar să o “sperie” pe persoana vătămată și că nu și-a dat seama ce face la momentul respectiv, însă nu a avut intenția să îi suprima viața. Inculpatul a mai declarat că, după ce a lovit-o pe fosta sa concubină cu autoturismul, la fața locului a venit și mama persoanei vătămate, care l-a înjurat și l-a lovit cu niște bolovani în zona cotului stâng.

În drept, fapta inculpatului B.S. constând în aceea că data de 25 mai 2018, în jurul orelor 16.50, în timp ce se afla la volanul autoturismului marca BMW cu nr. x pe strada Franceza Mică din comuna Filipeștii de Pădure, jud. Prahova, pe fondul unei discuții contradictorii cu fosta sa concubină – persoana vătămată T.O., care se afla pe acostamentul drumului, a îndreptat mașina către victimă, a accelerat și cu intenție a lovit-o pe aceasta cu autoturismul, strivind persoana vătămată de un gard de beton, cu intenția de a-i suprima viața, cauzând acesteia leziuni traumatice care au pus în pericol viața victimei și au necesitat 50-60 zile îngrijiri medicale pentru vindecare de la data producerii lor, în absența complicațiilor, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă la omor prev. de art. 32 CP rap. la art. 188 alin. (1) CP.

Analizând latura obiectivă a infracțiunii de tentativă la omor prevăzute de art. 32 rap. la art. 188 alin. (1) CP, instanța a reținut că elementul material constă în acțiunea de lovire nemijlocită a victimei de către inculpat, cu autoturismul proprietate personală, strivind persoana vătămată de un gard de beton, cu intenția de a-i suprima viața, cauzând acesteia leziuni traumatice care au pus în pericol viața victimei și au necesitat 50-60 zile îngrijiri medicale pentru vindecare.

Sub aspectul laturii subiective a infracțiunii, inculpatul B. a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției juridice indirecte (*animus necandi*), conform dispozițiilor art. 16 alin. (3) lit. b) CP

La individualizarea judiciară a pedepsei pentru infracțiunea reținută în sarcina inculpatului, instanța a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 CP, reținând că inculpatul este la primul contact cu legea penală, iar pe parcursul procesului penal inculpatul a cooperat cu organele de urmărire penală, recunoscând și regretând comiterea faptei. De asemenea, din raportul de expertiza psihiatrică efectuat, a rezultat că acesta prezintă personalitate modificată – tulburare de personalitate impulsiv explozivă, fapta fiind comisă sub imperiul acestei stări psihice. Totodată, instanța a ținut cont și de caracterizările pozitive depuse de inculpat la dosarul cauzei, atât în cursul urmăririi penale cât și în fața instanței.

Un alt element important avut în vedere de instanță este și atitudinea persoanei vătămate pe parcursul procesului. În acest sens, s-a reținut că inculpatul B. și persoana vătămată T.O. au avut și au în continuare o relație de concubinaj din care a rezultat un copil minor. În fața instanței, persoana vătămată s-a prezentat personal și, plângând, a arătat în mod verosimil că nu dorește condamnarea inculpatului, îl iartă, dorește să continue relația cu acesta deoarece au un copil împreună. Aceste relatări conduc la ideea că inculpatul nu este un pericol atât de mare, astfel că instanța se va orienta în aplicarea unei pedepse principale la minimul special al închisorii.

ANALIZĂ PSIHOLGICĂ. În speță, între cei doi foști concubini nu au existat conflicte recente care să alimenteze atitudinea negativă a inculpatului în acea zi și să-l determine să manifeste comportamente agresive. Cu toate acestea, faptul că partea vătămată nu a dorit să se urce în mașina acestuia pentru a parcurge o scurtă distanță de drum până la magazin, unde inculpatul dorea să schimbe o bancnotă pentru a trimite bani copilului lor, este un aspect important legat de posibila stare de temere pe care o avea persoana vătămată față de fostul concubin, deși acesta nu avea istoric infracțional la acea dată.

La primirea refuzului din partea fostei concubine de a se urca în mașină, inculpatul a acționat pe fondul instabilității psihice și afective, acroșând-o pe femeie, care se afla pe partea carosabilă a drumului, astfel proiectând-o într-un zid de beton. Impactul a fost unul puternic și conform raportului de medicină legală, leziunile suferite având nevoie de 50-60 zile de îngrijiri medicale. Agresiunile care au dus la rănirea femeii au vizat zone precum cea pubiană și cea a membrelor inferioare, inculpatul neapreciind la nivel cognitiv, faptul că femeia ar putea rămâne cu sechele, inclusiv paralizia, dat fiind impactul puternic la nivelul bazinului și al membrelor inferioare, precum și posibilitatea de pierdere a vieții sau imposibilitatea de a mai deveni mamă.